

ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

**ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΕΣ
ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ**

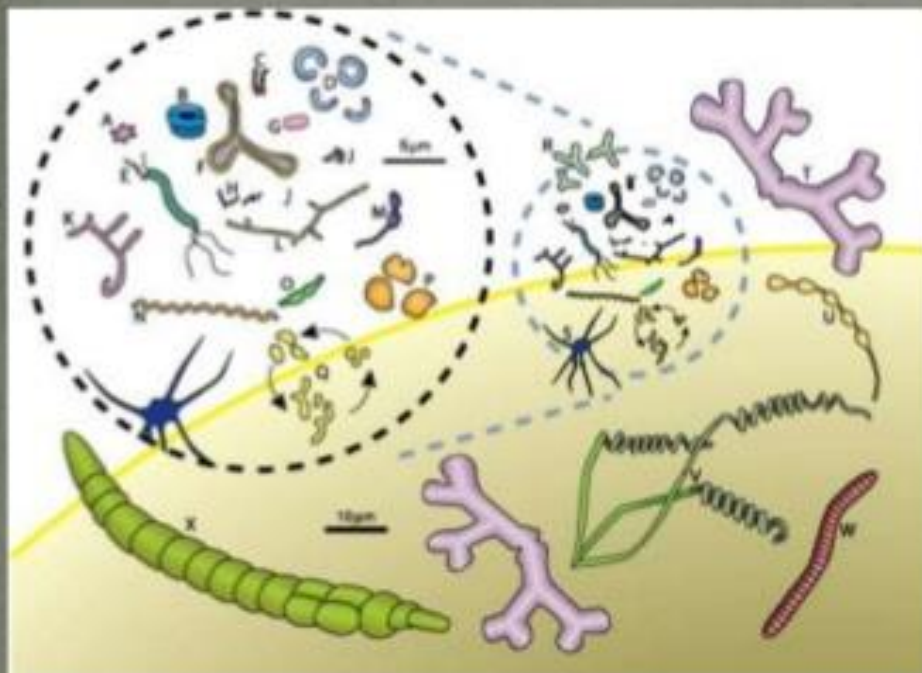
ΦΕ2: ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ

Προστασία από τα μικρόβια

Μικροοργανισμοί κάτω από το
μικροσκόπιο

Γύρω μας υπάρχουν εκατομμύρια μικροοργανισμοί που είναι άορατοι με γυμνό μάτι, αφού το μέγεθός τους είναι πολύ μικρό, μικρότερο από 0,1 χιλιοστά του μέτρου. Οι μικροοργανισμοί αυτοί μπορεί να είναι μικρόβια, βακτήρια ή ιοί και ζουν παντού γύρω μας: στον αέρα, στο νερό, στο έδαφος, ακόμη και στο σώμα μας.

Αυστηρώς δεν είναι όλοι οι μικροοργανισμοί ωφέλιμοι για τον άνθρωπο. Κάποιοι είναι επικίνδυνοι. Αυτοί οι μικροοργανισμοί ονομάζονται **παθογόνοι**. Εισέρχονται στο σώμα μας από το στόμα, τη μύτη και τα ανοιχτά τραύματα και προκαλούν ασθένειες στον οργανισμό μας.

Οι περισσότεροι από αυτούς όχι μόνο είναι αβλαβείς για μας, αλλά και εξαιρετικά χρήσιμοι.

Χάρη στους μικροοργανισμούς σαπίζουν και τελικά ανακυκλώνονται τα άχρηστα υλικά στη φύση. Το γιαούρτι, το τυρί, το κρασί, το ξίδι και άλλα προϊόντα παρασκευάζονται χάρη στους μικροοργανισμούς.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Οι ασθένειες ταλαιπωρούσαν την ανθρωπότητα από την αρχαιότητα.
Μεγάλες επιδημίες αφαίρεσαν πάμπολλες ζωές τα παλαιότερα χρόνια.
Περίπου το 540 μ. Χ. η πανούκλα ξέσπασε στην Κωνσταντινούπολη
αφαιρίζοντας το μισό πληθυσμό της.

Κατά την περίοδο του μεσαίωνα, επιδημία πανούκλας αφάνισε το ένα
τρίτο του πληθυσμού της Ευρώπης, κυρίως την τετραετία 1347-1351.

Τα έτη 1918-1919 ξέσπασε επιδημία γρίπης. Η «Ισπανική γρίπη» όπως
έμεινε γνωστή, αφαίρεσε τη ζωή δεκάδων εκατομμυρίων ανθρώπων,
πολύ περισσότερων από τον Α παγκόσμιο πόλεμο

Και άλλες ασθένειες όπως η χολέρα, ακολούθησαν τους δρόμους του
εμπορίου και εξαπλώθηκαν σε
όλο τον κόσμο.

Οι μεταδοτικές ασθένειες ήταν η
αιτία θανάτου πολλών ανθρώπων,
ακόμη και στο πρόσφατο παρελθόν.

Τη μετάδοση των επιδημιών ευνοούσαν οι μετακινήσεις πληθυσμών. Η ανακάλυψη του Νέου Κόσμου από τον Κολόμβο, για παράδειγμα, είχε ως αποτέλεσμα να αποδεκατιστεί ο πληθυσμός των αυτόχθονων κατοίκων της Αμερικής, αφού τα πληρώματα του Κολόμβου μετέφεραν μικρόβια, άγνωστα ως τότε στους πληθυσμούς αυτούς. Αργότερα η χολέρα, η μεγάλη μάστιγα που «χτυπάει» πιο γρήγορα από κάθε άλλη ασθένεια, μεταδόθηκε, ακολουθώντας τους κυριότερους δρόμους του εμπορίου και της μετανάστευσης, κατά διαδοχικά κύματα από τις Ινδίες στην Ευρώπη και από εκεί στην Αμερική, καθώς πολλοί από τους ταξιδιώτες είχαν μολυνθεί από την αρρώστια στα λιμάνια, πριν επιβιβαστούν στα πλοία. Οι μεταδοτικές ασθένειες ήταν η αιτία θανάτου εκατομμυρίων ανθρώπων.

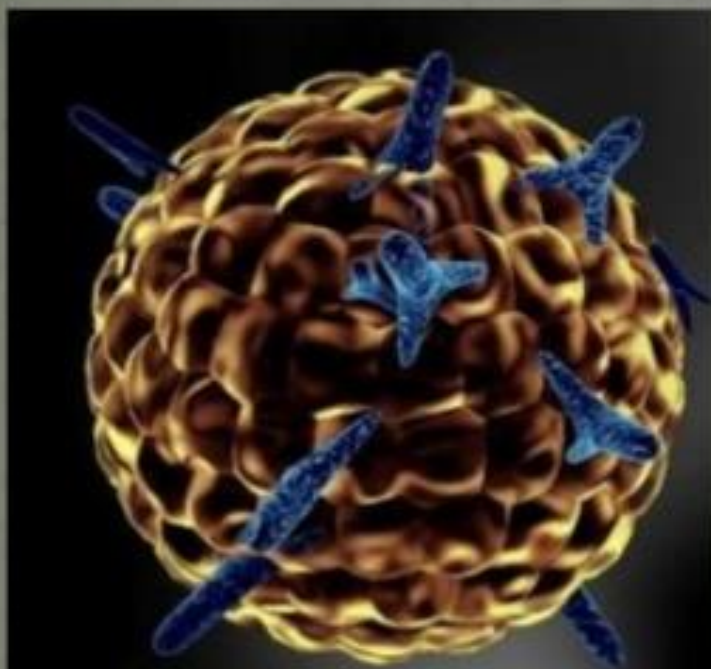
ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

Πολλαπλασιάζονται μέσα μας και πολλές φορές μεταφέρονται από άνθρωπο σε άνθρωπο. Τότε μιλάμε για **μεταδοτικές ασθένειες**.

Η είσοδος ενός παθογόνου μικροοργανισμού στο σώμα μας λέγεται **μόλυνση**. Όταν εγκατασταθεί στον οργανισμό μας αρχίζει να πολλαπλασιάζεται και τότε λέμε πως έχουμε πάθει **λοιμώση**. Οι μεταδοτικές αυτές ασθένειες λέγονται και **λοιμώδεις** γι' αυτόν τον λόγο.

Αντισώματα εναντίον μικροβίου

Όταν στο οργανισμό μας εισέρχονται παθογόνα μικρόβια, παράγονται ειδικά **αντισώματα** για την αντιμετώπισή τους από το **ανοσοποιητικό** σύστημά μας, που αποτελεί και την άμυνα του οργανισμού μας. Αυτή η διαδικασία διαρκεί μερικές μέρες. Ταυτόχρονα παράγονται και **ειδικά κύτταρα μνήμης** που θυμούνται πώς να παράγουν τα συγκεκριμένα αντισώματα αν ξαναμπεί στον οργανισμό μας το ίδιο μικρόβιο.

Στις μεταδοτικές ασθένειες ανήκει η **ελαρά**, η οποία μπορεί να προκαλέσει πνευμονία ή εγκεφαλίτιδα. Εμφανίζεται με εξανθήματα σε όλο το σώμα.

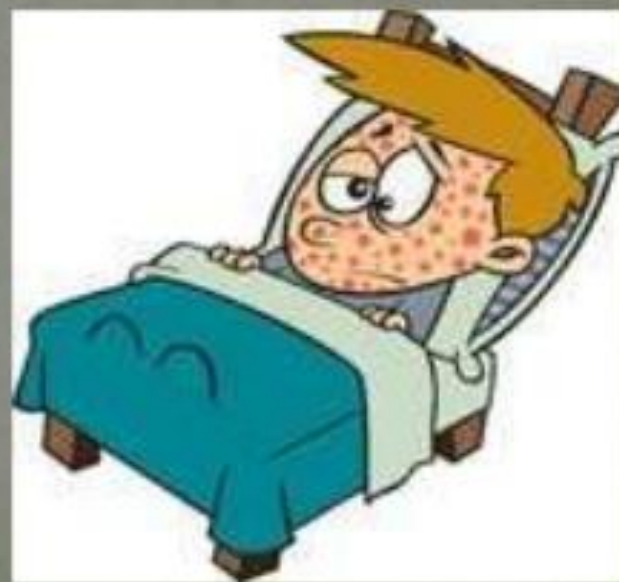
Οι ιοί της **γρίπης** μεταλλάσσονται και τα συμπτώματά μπορεί να είναι ήπια ή και θανατηφόρα.

Η **πνευμονική φυματίωση** μεταδίδεται με το φτάρνισμα ή το βήχα. Τα σταγονίδια που εκτοξεύονται με αυτούς τους τρόπους έχουν βακτήρια που προκαλούν την ασθένεια.

Άλλες τέτοιες ασθένειες είναι η **δυσεντερία**, η **χολέρα** και ο **τύφος** που μεταδίδονται με το μολυσμένο νερό.

Οι άνθρωποι που πίνουν τέτοιο νερό κινδυνεύουν επίσης από **διάρροια** και **πυρετό**.

Μια πολύ επικίνδυνη ασθένεια είναι η **ελονοσία** που μεταδίδεται με το τσίμπημα κουνουπιών που έχουν ήδη μολυνθεί με την ασθένεια.

Κανόνες προσωπικής υγιεινής

Πλένουμε καλά τα χέρια μας πριν το φαγητό

Προστατεύουμε τα τρόφιμα από το έντομα και τις βρωμιές

Διατηρούμε τα φαγητά μας στο ψυγείο

Αποφεύγουμε την επαφή με ανθρώπους που πάσχουν από κάποια μεταδοτική ασθένεια

Δε χαϊδεύουμε ζώα αν δε μπορούμε αμέσως μετά να πλύνουμε τα χέρια μας

Καλύπτουμε αμέσως τα τραύματά μας με καθαρό επίδεσμο

Δε βάζουμε τα χέρια μας στο στόμα, ούτε τρώμε τα νύχια μας

Δε χρησιμοποιούμε προσωπικά αντικείμενα άλλων, όπως
οδοντόβουρτσα ή ποτήρι

Βάζουμε τα χέρια μπροστά από το στόμα μας όταν βήχουμε ή
φτερνιζόμαστε

Πλυνόμαστε καθημερινά και προσέχουμε την προσωπική μας
καθαριότητα

Πρόληψη και αντιμετώπιση ασθενειών

Ακόμη και σήμερα οι μεταδοτικές ασθένειες αποτελούν κίνδυνο για την υγεία μας. Η καλύτερη αντιμετώπιση των ασθενειών είναι η **πρόληψη**. Ο πατέρας της ιατρικής, ο Ιπποκράτης είπε: «Κάλλιον το προλαμβάνειν, ή το θεραπεύειν» που σημαίνει καλύτερα να προλαμβάνεις παρά να θεραπεύεις. Τα πιο αποτελεσματικά μέτρα πρόληψης των ασθενειών είναι η **τήρηση των κανόνων ατομικής και δημόσιας υγιεινής** και ο **εμβολιασμός**.

Εμβόλια

Τα **εμβόλια** αποτελούνται από μικρή ποσότητα του παθογόνου οργανισμού που υπό κανονικές συνθήκες θα προκαλούσε ασθένεια στον οργανισμό μας. Τα παθογόνα όμως μικρόβια που περιέχονται στο εμβόλιο είναι είτε νεκρά είτε αδρανοποιημένα, οπότε το ανοσοποιητικό μας σύστημα τα αντιμετωπίζει εύκολα.

Τα εμβόλια μπαίνουν στο σώμα μας είτε με ένεση είτε από το στόμα.

Εμβολιασμός λέγεται η είσοδος του εμβολίου στον οργανισμό μας.

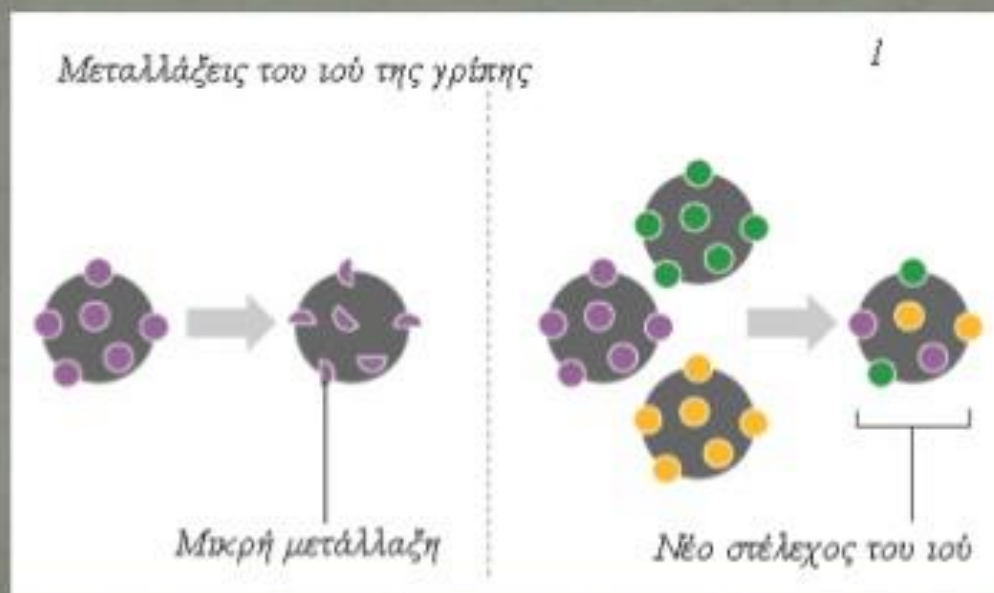

Το σώμα μας παράγει αντισώματα για να αντιμετωπίσει τους εισβολείς και κύτταρα μνήμης. Έτσι όταν εισέλθει το μικρόβιο ξανά στον οργανισμό μας, παράγονται αμέσως τα ειδικά αντισώματα και δεν αρρωσταίνουμε. Τότε λέμε πως έχουμε αποκτήσει **ανοσία** απέναντι στο συγκεκριμένο παθογόνο μικρόβιο.

Κάθε αντισώμα μπορεί να αντιμετωπίσει μόνο ένα είδος μικροβίου. Για το λόγο αυτό υπάρχουν διαφορετικά εμβόλια για κάθε ασθένεια.

Κάποια παθογόνα όπως ο ιός της γρίπης μεταλλάσσονται συνεχώς, οπότε είναι δύσκολο να δημιουργηθεί ένα εμβόλιο για αυτά.

Επίσης είναι άνευ ουσίας το να εμβολιαστούμε για μια ασθένεια, αφού έχουμε ήδη αρρωστήσει από αυτήν, γιατί ο οργανισμός μας έχει δημιουργήσει τα κατάλληλα αντισώματα.

Αντιβιοτικά

Πολλές φορές αν και προσέχουμε την προσωπική μας υγιεινή, παθογόνα, εναντίον των οποίων δεν έχουμε εμβολιαστεί, εισέρχονται στον οργανισμό μας. Στην περίπτωση αυτή δεν έχει νόημα να εμβολιαστούμε, αφού έχουμε ήδη νοσήσει.

Τότε αντιμετωπίζουμε την ασθένεια με άλλους τρόπους, όπως με τη χορήγηση **αντιβιοτικών**.

Τα **αντιβιοτικά** είναι χημικές ουσίες που εμποδίζουν την ανάπτυξη των μικροοργανισμών. Αντίθετα με τα εμβόλια **δεν ενεργοποιούν** τη **φυσική άμυνα** του οργανισμού. Κάθε αντιβιοτικό είναι κατάλληλο για κάποια μόνο μικρόβια. Έτσι πρέπει να χορηγούνται μόνο από τον γιατρό. Τα αντιβιοτικά είναι αποτελεσματικά μόνο **εναντίον μικροβίων** που αποτελούνται από κύτταρα, όπως **βακτήρια, μύκητες, πρωτόζωα**, κ.ά.. Οι **ιοί**, οι οποίοι δεν είναι φτιαγμένοι από κύτταρα, δεν αντιμετωπίζονται με αντιβιοτικά, οπότε δεν πρέπει να τα παίρνουμε σε τέτοιες περιπτώσεις.

ΓΡΙΠΗ;
ΚΡΥΟΛΟΓΗΜΑ;
ΦΡΟΝΤΙΣΕ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΣΟΥ
ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΙΒΙΟΤΙΚΑ

Τα αντιβιοτικά έχουν βοηθήσει τον άνθρωπο να αντιμετωπίσει πολλές ασθένειες, αλλά η άσκοπη χρήση τους έχει μειώσει κατά πολύ την αποτελεσματικότητά τους.

Δεν πρέπει να ακούμε τις συμβουλές φίλων και γνωστών που συνιστούν τη χρήση αντιβιοτικών, επειδή έκανε καλό σε αυτούς.

Θα πρέπει, όπως έχουμε ήδη πει, να παίρνουμε αντιβιοτικά μόνο όταν το κρίνει απαραίτητο ο γιατρός μας.

Μην κακομαθαίνετε τα μικρόβια...

Η αλόγιστη χρήση αντιβιοτικών
βοηθά τα μικρόβια να γίνουν
ανθεκτικά

Τίμημα...

ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΑΣΚΟΠΗ ΧΡΗΣΗ ΑΝΤΙΒΙΟΤΙΚΩΝ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΦΥΛΑΞΗΣ • ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΑΡΟΥΣΑ

Τα αντιβιοτικά όπως όλα τα φάρμακα έχουν παρενέργειες που μας κάνουν κακό, όταν τα παίρνουμε χωρίς λόγο.

Τα αντιβιοτικά σκοτώνουν όλους τους μικροοργανισμούς, ακόμη και αυτούς που μας κάνουν καλό, οπότε βλάπτουν την άμυνα του οργανισμού μας.

Τέλος τα μικρόβια βρίσκουν τρόπους να γίνονται ανθεκτικά στα αντιβιοτικά, οπότε η συχνή χρήση τους τα καθιστά λιγότερο αποτελεσματικά. Αυτό αποτελεί σήμερα ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της ιατρικής.

Thank You!

A vibrant, multi-colored brushstroke graphic is positioned below the text. It features a spectrum of colors including blue, purple, pink, red, and yellow, with a soft, painterly texture. The brushstrokes are layered and slightly blurred, creating a sense of movement and depth. The entire graphic is set against a plain white background within a rectangular frame.